

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА АНТИЧНОСТІ, СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ДОМОДЕРНОЇ ДОБИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету історії та
міжнародних відносин

Віталій АНДРЕЙКО

« 30 » 06 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПЕДАГОГІЧНА ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність: А4 Середня освіта

Предметна спеціальність: А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

Освітня програма: Історія

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

Ужгород – 2025

Робоча програма «Педагогічна пропедевтична практика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), освітньої програми Історія.

Розробник: Капітан Л.І. – професор кафедри Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби, факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «УжНУ».

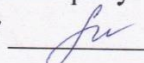
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби

протокол № 11 від « 26 » червня 2025 року

завідувач кафедри доц. Ігор ЛІХТЕЙ

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 7 від « 27 » червня 2025 року

Голова науково-методичної комісії доц. Світлана МИШКО

© Капітан Л.І., 2025

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025

1. ОПИС ПРАКТИКИ:

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3 (кількість тижнів - 2).	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3	3
	Семестр:	
	6	6
Вид підсумкового контролю: диференційований залік диференційований залік	Індивідуальна робота:	
	60	30
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	30	60

2. МЕТА ПРАКТИКИ

Мета педагогічної пропедевтичної практики для майбутніх учителів історії та громадянської освіти полягає у поступовому «входженні» студента в професію. Це етап, коли здобувачі переходять від теоретичного навчання у стінах університету до безпосереднього спостереження за реальним освітнім процесом у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО). В ході практики відбувається: ознайомлення здобувачів із нормативно-правовими та організаційними засадами освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти, професійної діяльності вчителя/класного керівника; формування практичних вмінь/навичок організації та реалізації освітнього процесу, виховної роботи; усвідомлення значення набутих наукових теоретичних знань у розв'язанні практичних завдань; орієнтація на педагогічну професію (розвиток педагогічної позиції); стимулювання та мотивація до пізнавальної активності, саморозвитку; підготовка студента до виконання функцій учителя історії та громадянської освіти.

Реалізація мети передбачає виконання таких завдань:

- Вивчення структури ЗЗСО, нормативно-правової бази, режиму роботи та специфіки взаємодії між учасниками освітнього процесу.
- Аналіз вікових особливостей учнів, їхньої поведінки на уроках історії та в позаурочний час, а також вивчення стилю комунікації вчителя з класом.
- Ознайомлення з плануванням роботи вчителя історії (календарно-тематичне планування), підручниками, електронними ресурсами та обладнанням кабінету історії.
- Відвідування уроків та проведення позакласних заходів з національно-патріотичного виховання чи громадянської освіти.

Відповідно до освітньої програми «Історія» спеціальності А4.03. Середня освіта (Історія та громадянська освіта) проходження педагогічної пропедевтичної практики сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується

комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК – 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК – 04 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК – 06 Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК – 10 Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності (ФК):

ФК – 03 Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК – 09 Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Предметні компетентності (ПК):

ПК – 07 Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК – 08 Знання змісту та завдань організації підготовки учнів у закладах загальної середньої освіти.

ПК – 10 Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження педагогічної пропедевтичної практики є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 02. Інновації та інформаційно-комунікаційні технології у закладах освіти

ОК 05. Вступ до предметної спеціальності вчителя історії та громадянської освіти

ОК 15. Психологія

ОК 18. Педагогіка

ОК 39. Методика виховної роботи у закладах загальної середньої освіти

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Історія», проходження педагогічної пропедевтичної практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів (ПР):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.	ПРН 1
Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку; застосовує різні види оцінювання результатів навчання учнів (формульальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання.	ПРН 4

Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.	ПРН 11
Володіє здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів загальної середньої освіти засобами вивчення відповідної предметної спеціальності.	ПРН 19
Цінує різноманіття та мультикультурність; уміє ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керується в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	ПРН 20
Усвідомлює цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, стійко прагне до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.	ПРН 21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження **педагогічної пропедевтичної практики**:

Очікувані результати навчання	Шифр ПР
Знати ключові вікові особливості учнів (наприклад, підліткову кризу для 7-9 класів) та закономірності їхнього навчання. Вміти скласти психолого-педагогічну характеристику класу; виявляти лідерів та аутсайдерів у групі; адаптувати подачу історичного матеріалу відповідно до когнітивних можливостей учнів конкретної вікової групи.	ПРН 1
Вміти проводити методичний аналіз уроку вчителя (структура, типи запитань, темп); самостійно розробляти дидактичні матеріали (картки, тести, презентації). Застосовувати інструменти формульовального оцінювання (самооцінювання) та аргументувати виставлені оцінки згідно з критеріями МОН.	ПРН 4
Вміти конструктивно взаємодіяти з вчителем-наставником, адміністрацією школи та колегами-практикантами. Ідентифікувати та попереджати прояви гендерних стереотипів у підручниках історії або під час дискусій у класі; забезпечувати рівну участь хлопців та дівчат у навчальній діяльності.	ПРН 11
Вміти залучати учнів до творчих завдань (історична реконструкція, есе-роздуми, рольові ігри); стимулювати критичне мислення через аналіз суперечливих історичних джерел. Помічати та підтримувати обдарованих дітей, пропонуючи їм складніші або нестандартні дослідницькі проекти.	ПРН 19
Вміти вибудовувати діалог у класі на засадах поваги до людської гідності; пояснювати важливість мультикультурності на прикладі історії України як багатонаціональної держави.	ПРН 20
Вміти об'єктивно оцінювати власні успіхи та невдачі після проведення фрагментів уроків або виховних заходів (заповнення розділу «рефлексія» у щоденнику). Вміти формувати власний план професійного розвитку (наприклад, визначити потребу у поглибленні знань з інклюзивної освіти або цифрових інструментів).	ПРН 21

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

У відповідності до Положення про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» студенти університету проходять практичну підготовку на базах практики, з якими укладено довгострокові договори (офіційні підстави для проходження практики) і, діяльність яких відповідає спеціальності здобувача та може забезпечити усі необхідні умови для виконання студентом програми практики. Бази практик в особі їх керівників разом з представниками університету несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів. Закріплення здобувачів денної форми навчання за базою практики та призначення керівників практики оформлюється наказом ректора, заочної форми навчання-розпорядженням декана.

З метою реалізації поставленої мети, оптимізації та забезпечення ефективної, безпечної та якісної організації практики (в т.ч. наявність відповідно обладнаного сховища, безпечної логістики для учасників), кваліфікованого керівництва практикою студентів на базі практики; умов сприяння студентам (наявність відповідного МТЗ, необхідного для виконання програми практики), конкретизації завдань, реалізації зворотного зв'язку здобувачі денної форми навчання педагогічну пропедевтичну практику проходить на базі ЗЗСО, з яким укладено довгостроковий договір, де передбачено права і обов'язки сторін. Студенти за погодженням декана факультету та керівника практики від кафедри можуть самостійно обрати заклад загальної середньої освіти як базу практики за умови наявності підписаного між університетом та цим освітнім закладом довгострокового (наявні договори за посиланням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60126>) або короткострокового договору про проходження педагогічної практики.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ «ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ»

За період проходження практики студенти денної та заочної форми навчання повинні:

- ✓ відвідати нараду-інструктаж, ознайомитися із програмою та завданнями практики, вимогами щодо оформлення обов'язкової документації;
- ✓ дотримуватись правил ЗЗСО
- ✓ вести робочі записи (щоденник) практики із відповідними відмітками про виконання завдань практики (для подальшого оформлення звіту);
- ✓ виконати індивідуальні завдання;
- ✓ підготувати та здати звітну документацію про проходження практики
- ✓ підготувати виступ та презентацію.

Індивідуальні завдання педагогічної пропедевтичної практики:

	Завдання	Зміст завдання	Форма звітності (назва)	Вимоги до оформлення*
1.	Ознайомчий блок	1. Ознайомитися з установчими документами школи (Статут, Стратегія розвитку) та матеріально-технічною базою кабінету історії.	Запис у щоденнику практики	Фіксація основних характеристик закладу
2.	Навчально-методичний блок	1. Відвідати та проаналізувати 4-6 уроків вчителя-наставника (з акцентом на методи формування історичних компетентностей та використання методів оцінювання). 2. Розробити дидактичний кейс до однієї теми з курсу історії та громадянської	Таблиця «Облік відвіданих уроків» Текстовий документ «Аналіз відвіданих уроків»	Облік відвіданих уроків Додаток 1 «Аналіз відвіданих уроків»

		освіти (наприклад: робочий аркуш, набір тестових завдань для формувального оцінювання, мультимедійна презентація).	2 дидактичні кейси	<i>Додаток 2</i>
3.	Виховний та ціннісно-орієнтований блок	1. Методична розробка виховного заходу на тему національних цінностей, толерантності або прав людини. (на прикладі Історичного Квесту)	«План-конспект виховного заходу»	Оформіть розробку за структурою: Тема – Мета – Обладнання – Хід заходу (сценарій) – Рефлексія
4.	З'ясувати особливості організації, забезпечення та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії в ЗЗСО	1. Ознайомитись з документами, які регламентують навчання за індивідуальною програмою в ЗЗСО та на прикладі КОНКРЕТНОГО УЧНЯ проаналізувати особливості роботи вчителя з цією категорією здобувачів, обов'язково зазначивши труднощі, які видалися найбільш очевидними (можливо пропозиції)	Текстовий документ довільної структури «Індивідуальна освітня траєкторія»	Обсяг не більше 2 сторінок
5.	Рефлексивний блок	1. Провести спостереження за віковими та індивідуальними особливостями учнів закріпленого класу (5-11 класи). Заповнити порівняльну матрицю спостереження, використавши теоретичні знання з педагогіки. 2. Проаналізувати стан забезпечення рівних можливостей та гендерного паритету в освітньому середовищі (наприклад, чи однаково залучені хлопці та дівчата до активностей на уроках історії).	Порівняльна матриця спостереження	<i>Додаток 4</i>
6.	Звіт про проходження практики	1. Написати короткий звіт про процес проходження практики, в якому проаналізувати пророблену роботу і зробити самостійні висновки щодо успіхів/позитивних вражень/корисного досвіду/пропозиції та труднощів, які довелося долати під час проходження практики 2. Оформити титульний аркуш 3. Сформувати папку, яка містить результати виконання всіх індивідуальних завдань, які наведені вище)	«Короткий звіт про проходження педагогічної пропедевтичної практики»	Текстовий документ обсяг не більше 3 сторінок Титульний аркуш <i>Додаток 3</i> Папка з файлами (або прошиті сторінки)

7.	Презентація на захист практики		Не більше 5 слайдів рекомендовано в Power Point
----	--------------------------------	--	---

Завдання пропедевтичної практики зорієнтовані на: збагачення та поглиблення професійних знань студентів про особливості організації та здійснення освітнього та виховного процесу в освітній діяльності сучасного закладу загальної середньої освіти; розвиток умінь цілеспрямовано спостерігати та аналізувати навчально-виховний процес в урочний та позаурочний час; поглиблення усвідомлення ролі й місця виховання в освітній діяльності закладу загальної середньої освіти, вчителя-предметника, формування переконання в необхідності досконалого оволодіння сучасною методикою навчальної та виховної роботи; набуття досвіду безпосередньої практичної навчальної та виховної діяльності, формування вміння здійснювати оптимальний вибір методів, засобів, форм навчання та виховання учнів; сприяння розвитку педагогічних здібностей, цінностей та соціальних навичок, якостей педагога, мотивацію до творчого підходу в педагогічній діяльності, формування потреби у самоосвіті; вивчення передового педагогічного досвіду роботи вчителя з фахового предмету й освітнього закладу в цілому, які є передумовою формування професійно-педагогічної, інноваційної компетентності майбутніх учителів шляхом: ознайомлення із алгоритмом організації та забезпечення освітньої діяльності сучасного ЗЗСО; передовим педагогічним досвідом; залучення до безпосередньої практичної діяльності, встановлення і зміцнення зв'язку теоретичних знань одержаних студентами при вивченні спеціальних та психолого-педагогічних дисциплін з практикою; оволодіння і застосування на практиці принципу єдності навчання та виховання, формулювання та конкретизування освітньої, розвиваючої, виховної мети уроку; вивчення методики і техніки проведення уроку, інших форм організації навчання, зокрема, факультативних занять, начальних екскурсій.

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1	Ознайомчий етап: Цільовий інструктаж. Зустріч з адміністрацією школи, вчителем-наставником. Вивчення Статуту ЗЗСО та огляд кабінету історії.	День 1
2	Психолого-педагогічний моніторинг: Знайомство з класом. Початок спостереження за віковими особливостями учнів та гендерним паритетом на уроках.	День 2
3	Методичне спостереження: Відвідування уроків вчителя (2-3 уроки на день). Заповнення «Обліку відвіданих уроків» (Додаток 1) та написання аналітики (Додаток 2).	День 3–4
4	Робота з ІНП: Ознайомлення з документами про індивідуальні освітні траєкторії. Аналіз роботи вчителя з конкретним учнем.	День 5
5	Проектування та підготовка: Розробка дидактичних матеріалів (тести, презентації)	День 6
6	Практична реалізація: Проведення виховного заходу (Історичний квест).	День 7–8
7	Завершення діагностики: Оформлення порівняльної матриці спостереження	День 9
8	Підсумковий етап: Написання звіту-рефлексії (3 стор.), формування папки документів, створення презентації (4 слайди) та захист.	День 10
	Загальна тривалість практики	2 тижні

Розподіл годин (90 годин за 2 тижні)

6 годин у школі (індивідуальна робота): відвідування уроків, спілкування з учнями, участь у житті школи.

3 години вдома (самостійна робота): оформлення конспектів, розробка квестів, підготовка звіту.

Поєднуйте завдання: Поки сидите на уроках вчителя (завдання №2), паралельно робіть нотатки для порівняльної матриці спостереження (завдання №5) та аналізуйте гендерний аспект.

Фотофіксація: Зробіть фото кабінету, фрагментів виховного заходу чи дидактичних матеріалів. Це значно спростить створення презентації на 4 слайди в останній день.

Індивідуальна траєкторія: Якщо в класі немає дітей з ООП, візьміть за приклад учня, який займається за індивідуальним планом через спорт або гуртки – це теж частина ІОТ

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

У відповідності до освітньої програми «Історія» та навчальних планів підготовки бакалаврів предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) педагогічна пропедевтична практика посідає важливе місце в системі підготовки майбутнього фахівця, є органічною складовою освітнього процесу на ОПП, забезпечує безперервність і послідовність процесу професійного становлення майбутнього педагога - це початковий етап поєднання теоретичної підготовки здобувачів з практичною діяльністю в школі.

Обсяг педагогічної пропедевтичної практики для студентів денної та заочної форм навчання – 3 кредити ECTS, тривалість практики – 2 тижні..

Нормативна база: Закони України, Положення про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджено Вченою радою ДВНЗ «УжНУ», протокол № 3 від 23.02.2017 р., введено в дію Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 р.).
<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/11775>

Зміст практики передбачає ознайомлення з організацією практики, проходження практики, узагальнення результатів практики, оформлення звітної документації та захист практики.

Керівник практики від кафедри забезпечує проведення всіх організаційних заходів, зокрема:

- проводить цільовий інструктаж з техніки безпеки та охорони праці;
- видає студентам пакет усіх необхідних документів;
- роз'яснює порядок ведення робочих записів (щоденника) практики;
- знайомить студентів із вимогами щодо оформлення звіту про проходження практики.

Під час практики керівник практики від кафедри відвідує/аналізує заняття та заходи, які проводять практиканти, здійснюють консультативну підтримку.

Для забезпечення студентоцентрованого підходу та ефективної організації зворотного зв'язку керівник практики використовує засоби інформаційно-комунікаційного зв'язку (Google Meet, Zoom, Classroom тощо)-створює та доводить до відома студентів покликання на відеозустрічі для консультацій..

Студентам, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін – відрховуються з університету.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, вченої ради факультету історії та міжнародних відносин та Вченої ради ДВНЗ «УжНУ».

Загальний контроль за організацією та проходженням практики здійснюють декан факультету, завідувач кафедри, керівник практики від факультету.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ТА ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

За результатами проходження практики студенти готують і здають звіти, які оформлені згідно вимог.

Звіт по практиці включає:

1. Титульний аркуш (Додаток 3) – встановленого зразка, із зазначенням бази практики, ПІБ студента та керівників.
2. Щоденник практики – заповнений по днях (10 робочих днів), підписаний вчителем-наставником.
3. Таблиця «Облік відвіданих уроків» (Додаток 1) – список тем та класів, де ви були присутні.
4. Аналіз відвіданих уроків (Додаток 2) – текстовий документ з методичними висновками щодо 4-6 уроків.
5. Розробка дидактичних матеріалів 1 з історії, 1 з громадянської освіти.
6. Методична розробка виховного заходу – детальний сценарій квесту або бесіди.
7. Текстовий документ «Індивідуальна освітня траєкторія» – аналіз роботи з учнем (до 2 стор.).
8. Порівняльна матриця спостереження – завірена підписами керівника від ЗЗСО.
9. Короткий звіт-самоаналіз (до 3 стор.).
10. Презентація до захисту (4 слайди) – у роздрукованому або електронному вигляді (за вимогою кафедри).

Загальні вимоги до оформлення текстових документів: Сторінки стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

Оформлена згідно вимог звітна документація здається на кафедру і є підставою допуску до захисту, який проходить публічно. Педагогічна пропедевтична практика оцінюється за кредитно-трансферною системою, яка передбачає оцінювання всіх завдань відповідно до розробленої системи балів. При оцінюванні враховується рівень теоретичної підготовки практиканта, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, якість виконання завдань практики, ставлення до учнів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення та дотримання визначених термінів здачі звітної документації, аргументованість та самостійність висновків, вміння презентувати та відстоювати власну позицію. Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план та залікову книжку студента.. Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання педагогічної пропедевтичної практики є поточний контроль та підсумковий контроль. Методами демонстрації результатів визначено ведення робочих записів, обліку відвіданих та проведених заходів, плани уроків, та інша документація, яка визначена як форма звітності по виконанню індивідуальних завдань (р.6)

Поточний контроль з метою моніторингу процесу проходження практики здійснюється керівником практики шляхом аналізу систематичності, відповідальності, ініціативності практиканта, дотримання графіку виконання завдань.

Підсумковий контроль (диференційований залік) проводиться після завершення практики і є результатом оцінювання цілісної систематичної діяльності студентів впродовж всього терміну практики, звіту та захисту звіту по практиці (виступ та презентація на конференції). При оцінюванні враховується рівень теоретичної підготовки практиканта, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, якість виконання завдань практики, ставлення до учнів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення та дотримання визначених термінів здачі звітної документації.

Під час проходження практики, підготовці та захисту практики всі учасники освітнього процесу з метою забезпечення довіри до результатів навчання зобов'язані дотримуватися **академічної доброчесності**: етичних принципів та визначених законом правил

(<https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання завдань, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної діяльності. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності як: повторне проходження оцінювання (підсумковий модульний контроль, підготовка індивідуального завдання).

Педагогічна пропедевтична практика оцінюється за кредитно-трансферною системою, яка передбачає оцінювання всіх завдань відповідно до розробленої системи балів. При оцінюванні враховується рівень теоретичної підготовки практиканта, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, якість виконання завдань практики, ставлення до учнів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення та дотримання визначених термінів здачі звітної документації, аргументованість та самостійність висновків, вміння презентувати та відстоювати власну позицію.

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звіту

	Вид роботи	Кількість балів (діапазон)
1	Навчально-методична робота: Аналіз відвіданих уроків (Додатки 1, 2) та розробка дидактичного кейсу.	0-25
2	Практична спроба: Розробка 2-х дидактичних матеріалів з використанням ІКТ.	0-20
3	Виховна робота: План-конспект та проведення виховного заходу.	0-15
4	Психолого-педагогічний блок: Порівняльна матриця спостереження та звіт про індивідуальну траєкторію учня.	0-15
5	Звітна документація: Якість оформлення щоденника, наявність підписів, повнота звіту-самоаналізу.	0-15
6	Захист практики: Презентація (4 слайди) та відповіді на запитання комісії.	0-10
РАЗОМ		100

Рейтинговий бал переводиться за встановленою шкалою

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Диференційований залік
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Марушкевич А. А., Спіцин Є.С. Педагогіка: підручник; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 383 с.
4. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колект. монографія / Н.М. Атрощенко та ін.; за заг. ред. канд. пед. наук, доц. Г. Л. Єфремової. Суми: СумДПУ, 2021. 443 с.
5. Сорока В. В. Педагогічна майстерність в умовах цифрової освіти. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки. 2021. Вип. 1. С. 250-257. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2021_1_30
6. Топузів О. М. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя: навч. посіб. / О. М. Топузів, О. В. Малихін, Т. Л. Опалюк. Київ: Педагогічна думка, 2018. 291 с.
7. Удич З. І. Педагогіка. Практикум для студентів педагогічних спеціальностей. 2-ге вид., допов. Тернопіль: ТНПУ, 2020. 158 с

Допоміжна література

1. Ключкович Т. В., Попадич О. О. Підготовка майбутніх учителів до діяльності в інклюзивному освітньому середовищі початкової школи в умовах дистанційного навчання. Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки [зб. наук. пр.]: матеріали VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 26 січня 2022 р.). Київ, 2022. С. 79–83.
2. Маринченко Г., Ревенко В. Організація навчання з використанням технологій дистанційної освіти в Україні // Journal of science. Lyon. 2020. 15. р. 29-31.
3. Педагогіка ХХІ століття: сучасний стан та тенденції розвитку: колект. монографія / Ворожбит-Горбатюк В. В. та ін. Львів ; Торунь: Ліга-Прес, 2021. 498 с
4. Савченко Ю. В. Інклюзивна освіта в Україні: досвід, проблеми, перспективи. Інноваційна педагогіка. 2021. Вип. 35. С. 53-57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2021_35_12

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Державні установи

Міністерство освіти і науки України URL: <http://mon.gov.ua/>

Інститут цифровізації освіти Національної Академії педагогічних наук України URL: <https://iitl.gov.ua/index.php>

Ужгородський національний університет

Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Навчально-науковий центр підвищення кваліфікації ДВНЗ «Ужгородський національний університет» URL: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-edu_centre

Відділ онлайн послуг Наукової бібліотеки УжНУ URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua>

Сайт електронного навчання УжНУ URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/login/index.php>

Послуга тематичний підбір літератури URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/50/show>

Ужгородський ліцей №7 Ужгородської міської ради Закарпатської області (<http://www.school7.uz.sch.in.ua>),

Сайти самосвіти та обміну досвідом

EdEra - студія онлайн-освіти URL: <https://ed-era.com/>

Освітній проєкт «На УРОК» URL: <https://naurok.com.ua/>

Педрада — портал освітян України URL: <https://oplatforma.com.ua/>

Проєкт «Нова Українська школа» URL: <https://nus.org.ua/>

Проєкт ГС «ОСВІТОРІЯ» URL: <https://osvitoria.org/>

Аналіз відвіданого уроку (I варіант)

Дата _____ ПІБ особи, яка відвідала урок:

Клас _____

Предмет _____

Вчитель _____

Тема уроку: _____

№	Діагностичні аспекти	Особливі примітки
1	Організаційний аспект	
	Готовність вчителя та учнів до уроку. Організаційні моменти (запис в журналі відсутніх, іт.п)	
2	Програмно-цільовий аспект	
	Відповідність теми заняття навчальній програмі. Актуальність теми, дидактична, розвиваюча і виховна мета	
3	Науковий аспект	
	Використання вчителем сучасних наукових досліджень; здійснення міжпредметної і внутрішньопредметної інтеграції	
4	Виховний аспект	
	Формування особистісних якостей учнів, соціальних навичок (soft skills)	
5	Методичний аспект	
	Тип уроку, його структура. Які методи, прийоми навчання застосовував вчитель, чи сприяли вони реалізації поставленої мети. Методика роботи з роздатковим матеріалом, підручником, картами тощо, її ефективність. Логічний зв'язок кожного етапу уроку та його методична завершеність	
6	Риторико комунікативний аспект	
	Уміння вчителя зацікавити учнів, заохотити о до співпраці. Створення атмосфери довіри, співробітництва, співпереживання, радості. Прищеплення уміння самостійно здобувати знання, аналізувати їх. Логіка, образність, емоційність, зрозумілість пояснення.	
7	Контрольно-корекційний аспект	
	Система оцінювання, форми контролю, система методів перевірки, їх ефективність в реалізації індивідуального, компетентнісного підходів. Вимогливість вчителя, об'єктивність в оцінці знань студентів.	
8	Висновки, пропозиції, рекомендації	
	Ступінь досягнення мети. Основні враження	

Аналіз відвіданого уроку (II варіант) (орієнтовна структура)

I. Загальна інформація: тема, дата, клас, час, вчитель

II. Методика проведення уроку (дидактичні вимоги до уроку):

- Реалізація мети уроку
- Оптимальний вибір планування уроку
- Логічність та послідовність викладу матеріалу
- Використання наочних посібників та техзасобів

- Педагогічний такт учителя
- Педагогічні вимоги до учнів
- Мова вчителя, дикція
- Зв'язок навчання і виховання
- Знання учнів та рівень зворотнього зв'язку упродовж уроку
- Засоби стимулювання пізнавальної діяльності
- Активність учнів на уроці, індивідуальний підхід до них
- Висновок
- Домашнє завдання

III. Загальне враження від уроку

- Чи досягнута мета уроку
- Чи зрозуміли учні матеріал
- Власні спостереження

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет історії та міжнародних відносин
База практики

ЗВІТ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ
(_____)
терміни практики

Студента (ки) III курсу
денної форми навчання
Спеціальність: А4.03 Середня освіта
(Історія та громадянська освіта)

_____
прізвище, імя, по батькові студента

Керівник практики:
проф. Капітан Л.І.

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____

Оцінка у системі ECTS: _____

Члени комісії:

_____
(підпис)

_____
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис)

_____
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис)

_____
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Ужгород – 2025

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)